

BERHIDA VÁROS SPORTKONCEPCIÓJA

2022 – 2025.

Berhida, 2022. február

„A sport a játék alatt tanítja meg az embert rövid idő alatt a legfontosabb polgári erényekre: az összetartásra, az önfeláldozásra, az egyéni érdek alárendelésére, a kitartásra, a tettekésszűgre, a gyors elhatározásra, az önálló megítélésre, az abszolút tisztessűgre, és mindenekelőtt a „fair play”, a nemes küzdelem szabályaira”

- Szent-Györgyi Albert –

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezető	4
2. Az Európai Unió és a sport	5
2.1. Magyar Olimpiai Bizottság céljai	5
3. Jogszabályi háttér	6
3.1. Sporttörvény és a helyi önkormányzatok feladatai	7
4. A sportkoncepció célja és alapelvei	8
5. Helyzetértékelés	9
6. A sporttevékenység területei	10
6.1. Az óvodai testnevelés	10
6.1.1. Az óvodai sporthoz kapcsolódó intézményi feladatok	11
6.1.2. Az óvodai sporthoz kapcsolódó fenntartói feladatok	12
6.2. Az iskolai testnevelés és diáksport	12
6.2.1. Az iskolai testnevelés és diáksport területén jelentkező főfeladatok	13
6.3 Versenysport	13
6.4. Mozgás-és/vagy szellemi sérült emberek sportolási lehetőségei	14
6.5. Szabadidősport	14
7. Létesítmények	14
8. A város sporttámogatási rendszere	16
9. Civil szervezetek	16
10. Statisztikai adatok.....	17
11. Sportkoncepció intézkedési terv	20

1. BEVEZETŐ

A sport, mint önszerveződésre épülő autonóm civil tevékenység, a magyar és az egyetemes kultúra része, a nemzeti egészségfejlesztés alapvető eszköze, valamint a szabadidő eltöltésének társadalmilag is hasznos módja, amely sportegyesületek, sportági szakszövetségek, sportszövetségek és egyéb sportszervezetek keretén belül folyik.

A sport jelentősége mind társadalmi, mind gazdasági szempontból meghatározó egy nemzet életében, akár a versenysport gazdasági és lélektani hatásait, akár az utánpótlás-nevelés, az iskolai és diáksport, illetve a szabadidősport jótékony hatásait vizsgáljuk. A sport a testi-lelki egészség alapja, amely hozzátartozik az egészséges nemzet és az egészségét megőrizni akaró polgár értékeihez.

Jól látható, hogy a sportnak széles körű társadalmi és egészségügyi hatása van, ezért az önkormányzat szerepvállalása megkerülhetetlen a lakosság sportolásra való ösztönzésében. Azonban a sportnak nem csak a szabadidősport, valamint a lakossági és diáksport területén van pozitív hatása, hanem az élsportban is. A városban megtartott, fokozott érdeklődést kiváltó országos, vagy nemzetközi rendezvények, versenyek komoly szerepet játszanak a városmarketingben, a turizmusban. A város sportegyesületeinek, sportolójainak sikere erősíti az összetartozás érzését, növeli a lokálpatriotizmust.

A sport támogatása tehát fontos, valamint törvényben meghatározott. A támogatás mértékéről és módjáról azonban egyik törvényi szabályozás sem dönt. Az önkormányzat adott költségvetésétől és helyzetétől függ, hogy mekkora forrást tud biztosítani a sportfinanszírozásra. A városi sportfejlesztési koncepció (a továbbiakban: Sportkoncepció) feladata, hogy célokat fogalmazzon meg, amiknek köszönhetően a sport támogatására fordított anyagi források hatékony felhasználása mérhetővé válik. Ezért Berhida Város Önkormányzata a Sportkoncepcióval szabályozza az elkövetkezendő négy év legfontosabb tennivalóit, amelyeket anyagi lehetőségeinek függvényében maximális mértékben igyekszik véghez vinni.

A kulturális élet és a humán szféra több más területéhez hasonlóan a sportkultúra fejlesztése is csak hosszú távon érvényesülhet, működtetése csak tervezetten lehet hatékony. A meghozott jelentős döntések következményei sokszor csupán csak évekkel később jelentkeznek. Nem lehet egyik napról a másikra komoly sikereket felmutatni, csak az átgondolt, hosszabb távra szóló tervek, elképzelések s azok következetes megvalósítása, betartása hozhat eredményeket. A nemzetközi, az országos és a helyi társadalmi, gazdasági változásokhoz igazodva, azok várható hatásaira építve – természetesen figyelembe véve a jogszabályok által előírt önkormányzati kötelezettségeket – szükséges meghatározni egy kiszámítható szerepvállalást a város sportéletében.

A cél az, hogy Berhida Város Önkormányzatának sportkoncepciója a következő négy évre szabályozza a legfontosabb tennivalókat, meghatározza a sportéletben kötelezően és önként vállalt feladatok kereteit, tájékoztatást adjon résztvevőinek az önkormányzat szerepvállalásának irányairól és mértékéről.

A sportkoncepció szükségességét indokolja az az ellentmondás is, hogy amíg a versenypont – élsport területén kimagasló nemzetközi sikereket érnek el a magyar sportolók, addig a társadalom, a lakosság széles rétege igen rossz egészségi állapotban van. A sport ma már médiaajelenség, üzlet, eszköz, emellett kiváló kommunikációs lehetőség a lakosság felé, mindezzel pedig egy városnak élnie kell. Értkeinek önmagán túlmutatóan a társadalmi jólét növelésében és a testi-lelki betegségek, társadalmi konfliktusok megelőzésébe, avagy kezelésében is meg kell jelenniük.

2. AZ EURÓPAI UNIÓ ÉS A SPORT

A sport „minden olyan fizikai tevékenység, amely esetenként vagy szervezett formában a fizikai és szellemi erőnlét fejlesztését szolgálja, társadalmi kapcsolatok teremtése vagy különböző szintű versenyeken eredmények elérése céljából” (Európai Sport Charta)

Az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága 2001. május 16-án REC (92) 13. és REC (92) 14. számmal ajánlásokat fogadott el a tagállamok számára az átdolgozott Európai Sport Chartáról, valamint a Sport Etikai Kódexről.

Az Európai Unió élesen kettéválasztja a sport két területét: a sportot, mint gazdasági tevékenységet, illetve a sportot, mint társadalmi jelenséget.

A sport mellett, hogy testi és szellemi jóléthez segít, közösségeket is közel hoz egymáshoz. A sport a gazdaság egyik nagy és gyorsan növekvő ágazata, amely jelentős mértékben hozzájárul a növekedéshez és a foglalkoztatáshoz.

Az Európai Unió nemzetek közötti sportprojekteket finanszíroz, aminek célja a megfelelő hálózatok és bevált módszerek feltárása és tesztelése a sport területén. Ezek a projektek a következő területekre vonatkoznak:

- egészségvédő testmozgás;
- a sporthoz kapcsolódó oktatás és képzés;
- sport fogyatékkal élők számára;
- nemek közötti esélyegyenlőség a sportban;
- fellépés a doppingszerek használata ellen;
- a sport terén és révén megvalósuló társadalmi befogadás,
- önkéntesség a sport világában;
- erőszak és intolerancia a sport területén;
- sportirányítás.

2.1. Magyar Olimpiai Bizottság céljai

A 2011. decemberben módosított Sporttörvény átrendezte a magyar sport irányító rendszerét. A hazai sportéletben az eddigi öt (a Magyar Olimpiai Bizottság, a Magyar Paralimpiai Bizottság, a Nemzeti Sportszövetség, a Nemzeti Szabadidősport Szövetség és a Fogyatékosok

Nemzeti Sportszövetsége) helyett egyetlen köztestület, a MOB vette át az irányító szerepet, állami feladatokat ellátó civil szervezetként. Jelenleg a feladatok ellátásának nagy része az Emberi Erőforrások Minisztériumának hatáskörökében van.

A MOB céljai, feladatai:

- az Olimpiai Mozgalom és az egyetemes magyar sport fejlesztése, előmozdítása és védelme az Olimpiai Chartával és a magyar törvényekkel összhangban, különösen a fiatalok körében,
- a sport sajátos eszközeivel hozzájárulni a fiatal nemzedékek fizikai, szellemi és erkölcsi neveléséhez, a környezetvédelem, a fenntartható fejlődés, a környezettudatos magatartás elsajátításához, elősegítve ezzel egy békés, jobb világ és egészséges társadalom megteremtését, a kölcsönös tisztelet, a szolidaritás és a becsületes játék szellemében,
- ösztönözni a versenysport, a nem olimpiai sportágak, az utánpótlás – nevelés, a fogyatékkal élők sportjának, a diák - hallgató sport és a szabadidősport fejlesztését,
- elősegíteni az állami sportirányítással, országos sportági szakszövetségekkel, országos sportági szövetségekkel, sportszervezetekkel, önkormányzatokkal együttműködve a sportolók Olimpiai Játékokra és a Nemzetközi Olimpiai Bizottság által elismert sporteseményekre való felkészülését és azokon való részvételt.

A feladatokból fakadóan most már nem „csak” az olimpiai sportágak, illetve az olimpia jelenti az egyetlen célkitűzést, hanem a fő cél az, hogy a MOB a hétköznapi emberek felé szimpatikusan, a sportpolitika felé kiszámíthatóan, a Magyar Kormány célkitűzéseivel azonosulva, a sportvilág számára eredményesen irányítsa a sportéletet.

3. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

Magyarország Alaptörvénye Szabadság és felelősség részének XX. cikke alapján „mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez. Ezen jog érvényesülését Magyarország genetikailag módosított élőlényektől mentes mezőgazdasággal, az egészséges élelmiszerekhez és az ivóvízhez való hozzáférés biztosításával, a munkavédelem és az egészségügyi ellátás megszervezésével, a sportolás és a rendszeres testedzés támogatásával, valamint a környezet védelmének biztosításával segíti elő.”

A sportról szóló 2004. évi I. törvény önálló fejezetet szentel a helyi önkormányzatok sporttal kapcsolatos feladatainak. A Sporttörvény kommentárja megfogalmazza, hogy a „sportfeladatok ellátására jellemző, hogy a sport szervezéséhez, a sportolás feltételeinek megteremtéséhez, biztosításához szükséges funkcionális jellegű feladatcsoportok döntő többségét jelenleg az állami szervezetrendszer látja el, illetve biztosítja. Az élsport egyes nagy szegmenseinek működéséhez kapcsolódó feladatokat ugyanakkor a nem-kormányzati szervezetrendszer szintjein tevékenykedő szervezetek (sportszövetségek), továbbá a helyi önkormányzati szervezetrendszer végzi.”

A sport részterületei összefüggő, egymással kölcsönhatásban álló egészet alkotnak: - az iskolai testnevelés és a diáksport egy szilárd alapot jelent, amelyre a sport más ágazatai is épülhetnek. Fő funkciója a sport műveltségtartalmainak átadása, és az egészségre nevelés. Jelentős szerepet játszik a sport és a testi nevelés személyiségfejlesztő hatása, amely elengedhetetlen a felnőtté válás, a szocializáció, és az egészséges érett személyiség kialakulásának folyamatában. A szabadidősport és a rekreáció a munkaképesség megtartásának, és újratermelésének természetes eszköze, amely életkortól, és nemtől függetlenül üzhető. A szabadidősport alkalmas a jó közérzet kialakítására, a szociális, emberi kapcsolatok ápolására és annak megtartására. A verseny- és élsport a testnevelés és a sport csúcsteljesítményekben kifejeződő területe, ösztönző minta a rendszeres testedzéshez, és teljesítményfokozáshoz. A versenysport jelentős szerepet játszik a hazafias érzelmek és a nemzeti hovatartozás erősítésében is. Táplálja az olimpiai eszmét, és a nemzetek közti békés versengés lehetőségét. Egyfajta természetes igényként jelenik meg a sportot kedvelők, de azt aktívan nem üzők számára is.

Az önkormányzat alapvető érdeke, hogy a sport valamennyi társadalmilag hasznos funkciója érvényesüljön:

- az egészségmegőrzés, a betegség-megelőzés;
- az ifjúság erkölcsi nevelése, a személyiségformálás;
- a mozgásműveltség és a cselekvésbiztonság fejlesztése;
- a közösségi együttélés és a társadalmi mobilitás segítése;
- a szórakozás és szórakoztatás;
- a gazdasági vállalkozás;
- a sport-turizmus elősegítése.

3.1. Sporttörvény és a helyi önkormányzatok feladatai

A Sporttörvény az alábbiak szerint határozza meg a helyi önkormányzatok sporttal kapcsolatos feladatait:

„A települési önkormányzat - figyelemmel a sport hosszú távú fejlesztési koncepciójára

- a) meghatározza a helyi sportfejlesztési koncepciót, és gondoskodik annak megvalósításáról,
- b) az a) pontban foglalt célkitűzéseivel összhangban együttműködik a helyi sportszervezetekkel, sportszövetségekkel,
- c) fenntartja és működteti a tulajdonát képező sportlétesítményeket,
- d) támogatja az iskolai testnevelés és sporttevékenység gyakorlása feltételeinek megteremtését.

(2) A települési önkormányzat az (1) bekezdésben foglaltakon kívül támogatja az iskolai sportkörök működéséhez, vagy az ezek feladatait ellátó diáksport-egyesületek feladatainak zavartalan ellátásához szükséges feltételek megteremtését.”

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdésének 15. pontja az önkormányzat feladataként határozza meg a helyi közügyek körében a sport támogatását.

A sport társadalomra gyakorolt pozitív hatása, hogy a sportoló polgárok kitartóbbak, együttműködőbbek, testileg és szellemileg is frissebbek. A sport jótékony hatása szerepet játszik a betegségek megelőzésében, az egészség megtartásában és helyreállításában, köszönhetően a kialakuló erősebb immunrendszernek. A testi egészség megőrzése mellett azonban még egyelőre kevesen foglalkoznak a sport agyi működésre gyakorolt pozitív hatásairól. A modern agykutatás eredményei alapján tudjuk, hogy az egyik legfontosabb szervünknek (ami többek között a személyiségünket adja) azzal teszünk jót, ha fizikailag aktívak vagyunk. A folyamatos edzés, az aktív életmód pozitív hatással van a kognitív képességeinkre – kreativitásunkra, koncentrációnkra, stressztűrésünkre, intelligenciánkra -, lassítja a demenciát. Mind e mellett szerepet játszik az erkölcsi nevelésében, a jellem- és személyiség-formálásban. Jól látható, hogy a sportnak széles körű társadalmi és egészségügyi hatása van, ezért az önkormányzat szerepvállalása megkerülhetetlen a lakosság sportolásra való ösztönzésében.

4. A SPORTKONCEPCIÓ CÉLJA ÉS ALAPELVEI

A sportkoncepció az alábbi prioritásokra épül:

1. Sportlétesítmények
2. Gyermek és ifjúsági sport a köznevelési intézményekben
3. Versenysport, utánpótlás-nevelés
4. Szabadidősport, rekreáció
5. Sportturizmus, városmarketing

A sportkoncepció célja és alapelvei

- 1) A város középtávú sportfejlesztési koncepciójának célja, hogy az abban megfogalmazott irányelvekkel orientálja a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényben, az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvényben, a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvényben, valamint a sportról szóló 2004. évi I. törvényben (a továbbiakban: Sporttörvény) rögzítettek szerint az önkormányzat, a sportegyesületek, a köznevelési intézmények, és egyéb sportszervezetek egymást kiegészítő tevékenységét.
- 2) A koncepció kiemelt célja a sportlétesítmények működtetésének átláthatóvá tétele, gazdaságos és racionális üzemeltetése, a sportfinanszírozás nyomon követhetőségének és transzparenciájának biztosítása.
- 3) A sport önszerveződésre épülő autonóm tevékenység, a kultúra része, szervesen kapcsolódik a társadalom kulturális, gazdasági jelenségéhez.
- 4) A legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez, a sportoláshoz, a rendszeres testedzéshez való jog az állampolgárok Alkotmány által biztosított alapvető joga.
- 5) A testi nevelésnek – mint pozitív társadalomformáló eszköznek – megkülönböztetett figyelmet kell élveznie. A testkultúra, a sport kiemelkedő jelentőségét támasztja alá társadalmilag hasznos, semmi mással nem helyettesíthető funkciója:
 - a) az egészségmegőrzés, illetve a betegségmegelőzés egyik alapvető eszköze;

- b) jelentős szerepet tölt be az ifjúság erkölcsi-fizikai nevelésében, személyiségformálásában;
 - c) a nemzeti öntudat erősítésének, a közösségi együttélésnek, a városunkhoz történő pozitív érzelmi kötődés, az egészséges lokálpatriotizmus kialakításának fontos eszköze;
 - d) a mozgáskultúra, a mozgásműveltség, a cselekvésbiztonság fejlesztésének egyedi formája;
 - e) elősegíti a tisztességes játék (fair play), az esélyegyenlőség és a tolerancia eszményének kiteljesedését;
 - f) kulcsszerepet „vállal” a káros önveszélyeztető tendenciák (alkohol-, dopping és drogfogyasztás) elleni harcban;
 - g) pozitív lehetőség, program a szabadidő kulturált, hasznos eltöltésére, a szórakozásra és szórakoztatásra;
 - h) országon belül, s a nemzetközi szinten a civil kapcsolatok kialakításának, közösségek együttműködésének könnyen megszervezhető formája;
 - i) fontos szerepet tölt be Berhida város hírnevének növelésében, jelentős hatása van a városmarketing területén.
- 6) A testnevelés és a sport részterületei – az óvodai testneveléstől a hivatásos sportig – egymással összefüggő és kölcsönhatásban álló egészet képeznek, egyik területének fejlesztése vagy elhanyagolása kihat a testkultúra egészére.
- 7) Az önszerveződés és a demokratizmus a sportélet lényegi sajátja.
- 8) A város sportja meg kell, hogy feleljen az Európai Unióban megszabott elvárásoknak, valamint a környezetvédelmi és a területfejlesztési kötelezettségeknek.

5. HELYZETÉRTÉKELÉS

A 33/2004. (III.25.) Képviselő-testületi határozattal alkotta meg a jelenleg is érvényes sportkoncepcióját a város. Az elkészített Sportkoncepciója óta sok minden változott Berhida életében, ezért fontos, hogy a most elkészülő dokumentum megalkotásakor először megállapítsuk a város sportéletének jelenlegi helyzetét.

Berhidán is megfigyelhető a lakosság egy szűkebb részének fokozatosan növekvő érdeklődése a testedzés egyes divatos formáinak szolgáltatásszerű igénybevételére. A testnevelési és sporttevékenységnek jelentős egészségügyi, pedagógiai, pszichológiai és kulturális előnyei is vannak. A község vezetői és Képviselő-testületének állandó bizottságai azon fáradoznak, hogy településünk polgárai és közösségei felelősséget érezzenek saját lelki, szellemi, testi egészségükért, s ezért hajlandók legyenek tenni is. A város sportpolitikai koncepciójának egyik központi eleme, hogy polgárai egészségesen éljenek és minél többet sportoljanak. Ez a tény és a fenti megállapítások szükségessé teszik, hogy az egészséges életmódot, a sportolást az eddigieknél nagyobb hangsúllyal kell népszerűsíteni Berhidán.

Komoly változás a 2004-es Sportkoncepció megírása óta, hogy az általános iskolák önkormányzati hatáskörből a Tankerületi Központokhoz kerültek. Az iskolák üzemeltetése a

Tankerületi Központ feladata lett, így bármilyen sporttal kapcsolatos önkormányzati tervet, projektet a bevonásukkal, vezetőjükkel egyeztetve lehet megvalósítani. A lakosság körében egyre népszerűbbek a különböző szabadidősportok. A lakosság pedig egyre több pénzt hajlandó költeni a sportolásra.

6. A SPORTTEVÉKENYSÉG TERÜLETEI

A sport területei:

- óvodai testnevelés,
- iskolai testnevelés és diáksport,
- versenysport
- csapatsport
- szabadidősport

6.1. Az óvodai testnevelés

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása ebben az életkorban (melyet az erőteljes testi fejlődés is jellemez) kiemelt jelentőségű.

Az óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet az óvodai nevelés általános feladatai között jelöli meg az óvodáskorú gyermekek testi és lelki szükségleteinek kielégítését.

Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítását,
- a gyermek gondozását, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítését;
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítését;
- a gyermek testi képességei fejlődésének segítését;
- a gyermek egészségének védelmét, edzését, óvását, megőrzését;
- az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítását;
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítását,
- amennyiben szükséges, megfelelő szakemberek bevonásával speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi nevelési feladatok ellátását.

A mozgás az óvodáskorú gyermek alapvető szükséglete, minden fejlesztés és fejleszthetőség alapja. Megbízható képet ad az idegrendszer fejlettségéről és kedvezően vissza is hat annak fejlődésére.

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Fontos szerepe van a testi és lelki egészség megőrzésében, megóvásában. Felerősíti és kiegészíti a gondozás és egészséges életmódra nevelés hatását.

Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató- és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlati formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása.

A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában. A mozgáskultúra fejlesztése mellett segítik a térben való tájékozódást, a helyzetfelismerést, a döntést és az alkalmazkodóképességet, valamint a személyiség akarati tényezőinek alakulását. A tornának, játékos mozgásoknak, az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenységeknek teremben és szabad levegőn, eszközökkel és eszközök nélkül, spontán vagy szervezett formában az óvodai nevelés minden napján - az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve - minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani.

A spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének – a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás – fejlődésére.

A spontán – a játékban, azon belül a szabad játékban – megjelenő mozgásos tevékenységeknek, az egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani.

6.1.1 Az óvodai sporthoz kapcsolódó intézményi feladatok:

- Az intézmény pedagógiai programjának egészséges életmódra és mozgásra vonatkozó feladatai jelenjenek meg az éves munkatervekben, és a feladatellátási helyek feltételrendszere adta lehetőségekhez képest maradéktalanul valósuljanak meg.
- Az életkori igények szerinti mozgáslehetőség biztosítása az óvodás gyermek számára, a tervezett-irányított mozgás mellett jusson elegendő idő a spontán, szabad mozgásnak is a napirendben.
- Törekedni kell a gyermekeket leginkább fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására - mindennapos testnevelés szervezésére a szabadban.
- A gyermekorvosi és ortopédiai szűrővizsgálatok eredményei alapján a rászorultak prevenciók, korrekciók és gyógytestnevelés keretében történő foglalkoztatása érdekében együttműködés kialakítása a szakmai szolgáltatóval.
- Az egészségtudatosság megalapozása folyamatában kiemelt helyen kezelje az óvoda a mozgás szerepét és jelentőségét, fordítson nagy gondot a családok szemléletének formálására.

- Az óvodák használják ki az önkormányzat tulajdonában lévő sportlétesítmények adta lehetőségeket, esetenként közösségi, családi sportprogramok szervezésével.

6.1.2. Az óvodai sporthoz kapcsolódó fenntartói feladatok

- A pályázati lehetőségek minél teljesebb kihasználása az óvodai testnevelés feltételeinek biztosításához szükséges tornaszobák, tornatermek és sportpályák megvalósításához.
- Az óvodai játszóudvarok fejlesztése, a korosztály mozgásfejlődését segítő biztonságos, esztétikus játszóeszközökkel történő ellátása.
- Családi sportprogramok szervezésével, színvonalas versenyek rendezésével, neves sportolók meghívásával az aktív életmód vonzóvá tétele a szülők és a gyermekek számára.

6.2. Iskolai testnevelés és diáksport

Az iskolai testnevelés és a diáksport magában foglalja a köznevelési intézmények tanulóinak tanórai és tanórán kívüli testnevelési és sporttevékenységét, sportjátékot, mozgást.

Az egészséges életmódra nevelés a család, a köznevelési intézmények és a társadalom közös feladata, amelyek közül a köznevelési intézményekben folyó sporttevékenység különösen fontos. Az itt zajló testedzés alapozza meg a tanulók sporttevékenységhez fűződő kapcsolatát, az itt szerzett tapasztalatok egész életükre hatással lesznek.

Az óvodai és iskolai testnevelés évei alatt dől el, hogy a kiválasztódás és az egyéni érdeklődés eredményeként a felnövekvő fiatal aktív, versenysportolóként vagy szabadidős sportrendezvények résztvevőjeként folytatja sporttevékenységét, testedzését.

Az iskolai testnevelés és a diáksport elsődleges célja, hogy a tanulók minél nagyobb részének biztosítsa a rendszeres testmozgás lehetőségét, a módszeres testedzést. A diáksport területén emellett célként jelenik meg a tanulók által képviselt köznevelési intézmények hírnevének, tekintélyének növelése, a sportoló fiatalok iskolájukhoz való tartozásának erősítése.

A fiatalok fizikai állapotromlásának megállítása, az egészségkárosodás megelőzése, a káros szenvedélyek elleni küzdelem és a felnövekvő generációk egészséges életvitelének kialakítása csak a köznevelési intézmények és az ott dolgozó pedagógusok mind hatékonyabb szerepvállalásával oldható meg.

Különös figyelmet érdemel a gyógytestnevelésre szoruló tanulók ellátása, speciális sportolási igényei feltételeinek biztosítása.

Ennek érdekében a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 27. § (11) bekezdése szerint az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azon osztályokban, ahol közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, továbbá a kötelező tanórai foglalkozások keretében gondoskodik a könnyített testnevelés szervezéséről.

A mindennapos testnevelést az iskolai nevelés-oktatás első, ötödik, kilencedik évfolyamán 2012. szeptember 1-jétől kezdődően felmenő rendszerben kellett megszervezni.

A tanórai testnevelésen túl a tanulók sporttevékenységének fontos színterei a kötelezően működtetendő iskolai sportkörök (továbbiakban: SK) és a diáksport egyesületek (továbbiakban: DSE)

6.2.1. Az iskolai testnevelés és a diáksport területén jelentkező fő feladatok:

- Az önkormányzat az iskolai testnevelés és a diáksport rendezvények lebonyolítása céljából biztosítsa a tulajdonában lévő sportlétesítmények térítésmentes igénybevételét.
- Bővíteni kell a diákolimpiai versenyrendszeren túli, sportági igazolással nem rendelkező gyermekek számára szervezett „amatőr” diáksport rendezvények, bajnokságok számát és ösztönözni kell a tanulókat programokon történő részvételre.
- Szélesíteni szükséges az egészségfejlesztő, szabadidős mozgásformák kínálatát, a feltételrendszerek (létesítmény-, eszköz- és szakember ellátottság) adta lehetőségeket legjobban kihasználó sporttevékenységek folytatását.
- Fel kell mérni és szükség esetén anyagilag is segíteni kell azon sportszervezetek munkáját, amelyek szerepet vállalnak, és szervezett formában együttműködnek a mindennapos testnevelés létesítményi, eszközbeli és szakember ellátottságában.
- A továbbiakban is biztosítani kell a diákolimpiai versenyeken kiemelkedő eredményt elért sportolók felkészítői (testnevelők, edzők) munkájának elismerését.

6.3. Versenysport

Versenysport: a sportági szövetségek, illetve szakszövetségek által működtetett versenyrendszerben, meghatározott versenynaptár és szakmai program alapján végzett sporttevékenység. A sportról szóló 2004. évi I. törvény 31. § (1) bekezdése szerint a sport versenyrendszerében amatőr, hivatásos, és vegyes (nyílt) versenyrendszerek különülnek el.

A sportolók által elért eredmények és a versenyrendszerekben történő részvétel alapján a versenysport területén az alábbi tagozódás figyelhető meg:

- az amatőr sportolók, akik az amatőr vagy a vegyes (nyílt) versenyrendszerekben sportolnak (versenyszerű keretek között szabadidejükben rendszeresen sportolók),
- a rendszeresen versenyző, a hazai versenysport élvonalába nem tartozó, minősített sportolók,
- a hazai versenysport élvonalába tartozó, de a nemzetközi szintet nem elérő versenyzők,
- az adott sportág válogatottjába, annak nemzetközi élvonalába tartozó, kontinens- és világversenyeken eredményesen szereplő sportolók (élsportolók).

A sporttörvény 15. § (1) bekezdése szerint sportszervezetek lehetnek: a sportegyesületek, a sportvállalkozások, a sportiskolák, valamint az utánpótlás-nevelés fejlesztését végző alapítványok.

A helyi önkormányzatok feladatai között a versenysport támogatása sem az MÖtv-ben, sem a sporttörvényben nem szerepel. Önkormányzatunk ugyanakkor ugyanúgy feladatának tekinti a versenysport támogatását, legyen szó akár anyagi, akár erkölcsi elismerésről. A versenysport támogatása több szempontból is kiemelt jelentőségű, hiszen többek közt a sportolók jó hírnevét viszik a városnak, sportolásra ösztönzi a város lakosságát, közösségteremtő szerepe van.

6.4. Mozgás- és/vagy szellemi sérült emberek sportolási lehetőségei

„A fogyatékkal élők világában a sport valóban több mint sport, hiszen lehetőség is egyben, kivezető utat jelenthet, mely célokat jelöl ki, mely tartásra, kitartásra ösztönöz, mely kapcsolódás lehet a környezethez, a külvilághoz, az embertársakhoz, barátokat, értékes ismeretségeket nyerhetünk általa.” /FODISZ/

Városunk a fogyatékkal élők számára is biztosítja a sportolási lehetőséget. Célunk, hogy a fogyatékkal élő és ép emberek elfogadják és elismerjék egymást, a sport által kerüljenek közelebb egymáshoz. A Mozgássérültek Veszprém Megyei Egyesületének berhidai csoportja által rendezett verseny és szabadidős tevékenységekhez várják a csatlakozni szándékozókat.

6.5. Szabadidősport

Városunkban számos lehetőséget találnak a sportot kedvelő polgárok, legyen szó akár közösségi tevékenységről, akár egyéni sportolásról. A sportlétesítmények fejezetben megtalálhatóak azok a sportparkok, amelyeket bárki térítésmentesen igénybe vehet.

Azoknak, akik nem egyesületi formában működnek, mégis csapatsportot szeretnének űzni, lehetőségük van bérbe venni az általános iskolák tornatermét, a műanyag borítású tornapályák mindenki által használhatók. A városban számos sportágat ki lehet próbálni, többek között: aerobik, pilates, jóga.

7. LÉTESÍTMÉNYEK

A sportolás lehetősége mindenki számára adott, lehet mozogni otthon vagy szabadtéren is, egyedül vagy csoportosan. Napjainkban nagy népszerűségnek örvendenek a kültéri tornaeszközök is, melyek legnagyobb előnye, hogy az elhelyezésükből adódóan bárki használhatja őket, bármikor kardió, ügyességi, saját testsúlyos feladatok gyakorlására. Nemcsak felnőttek, hanem gyerekek is használatba vehetik őket. A kültéri tornaeszközök jó lehetőséget kínálnak a közös sportolásra, közösség építésre, az egészséges életmód fenntartására.

Berhida város közterületein az elmúlt években 3 helyszínen 1-1 fitnessz park került kialakításra a következő helyszíneken.

Rezeda u. 1758/74 hrsz. A jelenleg is játszótérként működő területen az alábbi fitnessz eszközök kerültek elhelyezésre: gyalogló, libegő, bicikli. A fitnesszpark mellett az eszközök használatát ismertető információs tábla került elhelyezésre.

Hunyadi tér, 952/10 hrsz. Az ingatlan Berhida belterületén található közparki területen. Az ingatlanon jelenleg ún. „Komplex” fitnesszeszköz került elhelyezésre, korábban ütéscsillapító burkolattal. A területen az alábbi fitnessz eszközök kerültek elhelyezésre: Pad, kerékpártámasz, ivókút, lépegető kombináció, hulladékgyűjtő. A fitnesszpark mellett az eszközök használatát ismertető információs tábla került elhelyezésre.

Szegfű u., 1765/41 hrsz. A területen komplex játék került elhelyezésre. A fitnesszpark elhelyezését a közeli általános iskola elhelyezkedése indokolta. A park megközelítése a közútról történik, az iskola felől gyalogátkelővel. A meglévő két árok felett az átközlekedést átereszek biztosítják. Az ütéscsillapításhoz gumilapokból álló burkolat készül. A fitnesszpark mellett az eszközök használatát ismertető információs tábla került elhelyezésre.

Tulipán u. 20. szám alatt található 06/216 hrsz. Sportpálya és a rajta lévő Sportöltöző. E létesítményt az Önkormányzat „Használati szerződés” keretében a Peremarton SC-Berhida Egyesületnek átadta. A szerződés alapján „a használatba vevő – a sport és ifjúsági ügyek támogatásaként – a sportlétesítmény használatával biztosítja és koordinálja a településen a labdarúgó sportéletet, mely során edzések megtartását, lehetőség szerint bajnoki és más szervezett mérkőzések, tornák lebonyolítását végzi. A használatba vevő ellátja továbbá a versenynaptárban foglaltak szerint a sportszervezési feladatokat, segíti a település területén működő testnevelési-, diák- és szabadidősport tevékenységet, közreműködik a diák- és szabadidősport események lebonyolításában, helyet biztosít a tömeg-, diák- és lakossági sportrendezvények lebonyolításához”.

Dankó Pista u. 2/A szám alatti 1385/1 hrsz-ú sportpálya a szabadidő hasznos eltöltésére ad lehetőséget. A füves pályán munka- és iskolai időn túl, hétvégén gyermekek, baráti társaságok fociznak, labdáznak, több esetben tartott sportnapot, focikupát a Berhidai Roma Nemzetiségi Önkormányzat. A pálya körül a kondíció megőrzése, a szabadban sporttevékenységgel eltöltött hasznos percek, testi-lelki felfrissülés érdekében rendszeresen futnak fiatalok és idősebbek egyaránt. A sportpálya a Település Ellátó és Szolgáltató Szervezet üzemeltetésében. A sportpályához tartozó sportöltözőt a Jobb Élet Szociális Szövetkezet használatába adta az Önkormányzat.

Dankó Pista u. – Lovaspálya a Berhidai Lovasok KSE használatában és karbantartásában van. Az általuk végzett szabadidős lovas sport tevékenység (szabadidős lovagoltatás) célja, hogy lovasaik tovább fejlődhessenek, felkészültebbek legyenek. Oktatás és tereplovaglás is történik rendszeresen nemcsak tagjaik számára, hanem az esetleg lóval barátkozni szándékozó kívülálló magánszemélyeknek is.

Ovifocipálya:

Süni Napközi-Otthonos Óvodában és a Hétszínvirág Napközi-Otthonos Óvoda és Bölcsődében.

Műanyag borítású tornapályák

Ady Endre Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolában,
a II. Rákóczi Ferenc Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskolában.

8. A VÁROS SPORTTÁMOGATÁSI RENDSZERE

- Közvetlen támogatási formák
- Közvetett támogatási formák
- Kitüntetések

Az iskolai testnevelés és sportköri tevékenység pénzügyi feltételeit az önkormányzat az oktatási intézmény költségvetésének fedezetén belül biztosítja.

A településen működő utánpótlás neveléssel foglalkozó sportegyesületek és sportszerveződések, valamint a sportcélokat megvalósító szerveződések éves működésük, vagy eseti rendezvényeik támogatására pályázatot- az erre a célra kialakított nyomtatványon - nyújthatnak be az önkormányzathoz.

Berhida Város Önkormányzata Képviselő-testülete a Berhida Önkormányzat által alapított kitüntető címeiről, díjakról 13/2000. (VI.16.) számon önkormányzati rendeletet alkotott a helyi közösség szolgálatában kiemelkedő érdemeket szerzett személyek és szervezetek méltó elismerése céljából, valamint azért, hogy személyüket és cselekedeteiket megfelelőképpen értékelve állíthassa példaként a jelen és az utókor elé.

E rendelet 2.§ (1) bekezdése alapján „BERHIDÁÉRT” kitüntető címet kaphat az a személy, aki a város fejlesztésében, társadalmi, gazdasági életében, tudományos, irodalmi, művészeti, egészségügyi, közoktatási, közművelődési, pedagógiai munka, a helytörténeti kutatások és a sport területén szerzett kimagasló érdemeket.

A kitüntetés adományozására minden év márciusában lehet javaslatot tenni, a javaslatokat a Képviselő-testület bírálja el.

9. CIVIL SZERVEZETEK

A város életében kiemelkedő szerepet töltenek be a civil szervezetek, művészeti csoportok, klubok. Ezen szervezetek sokszínűek, számos csoport, egyesület, szakkör, klub áll a helyi lakosság rendelkezésére, így a különböző érdeklődésű csoportok is találnak maguknak lehetőséget a szabadidő hasznos eltöltésére. Jelentős szerepet vállalnak városunk kulturális, közösségi értékeinek, javainak ápolásában, annak mind szélesebb körben való

megismertetésében. Többen szerveznek önállóan, vagy civil összefogásban komplex rendezvényeket.

A helyi kultúrházakban lehetőség van jóga, aerobik és pilates órákon való részvételre. Ezen kívül az alábbi csoportok tevékenykednek a sport területén – felsorolás szintjén:

Berhida Táncegyüttes

Berhida Nyugdíjas Klub Néptánc csoportja

Kid Rock and Roll SE berhidai csoportja

Magic Dance SE berhidai csoportja

Pearl Dance RSE – Okosító torna

Pearl Dance RSE – Táncoktatás

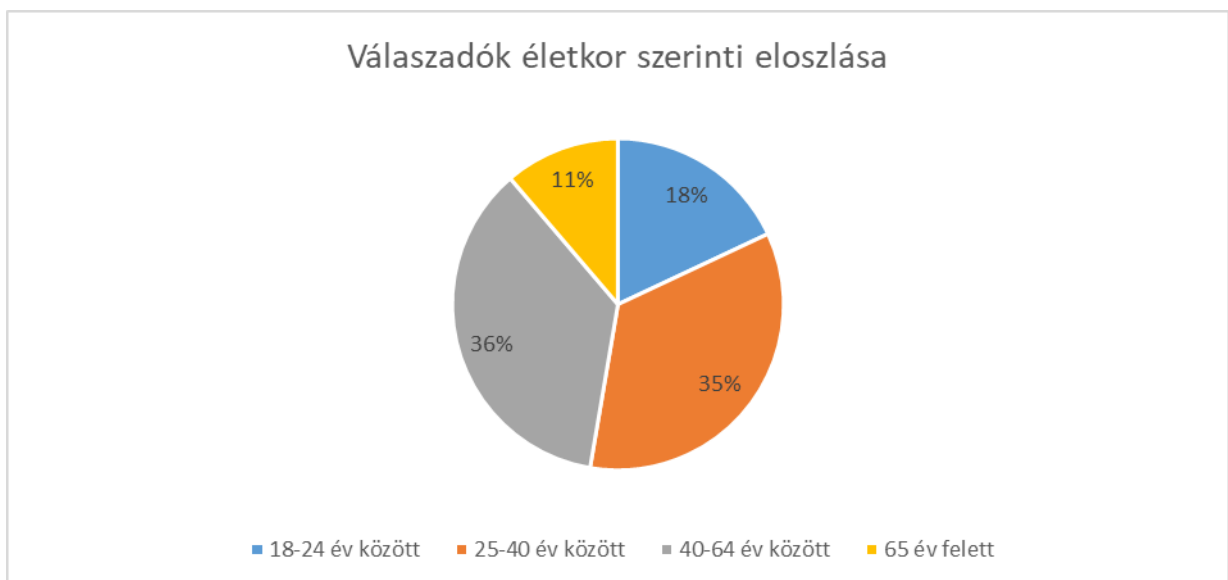
Pere-Darts Klub

Pere-rúzs Tánc csoport

Rokolya Néptánc együttes

10. STATISZTIKAI ADATOK

A Sportkoncepció elkészítéséhez, és annak érdekében, hogy reális képet kaphassunk a lakosok sporttal kapcsolatos szokásairól, igényeiről, kérdőíves felmérést végeztünk. 2021. december hónapban egy 12 kérdésből álló kérdőívet jelentettük meg a helyi újságban, és a város hivatalos honlapján. A válaszokat 2021. december 31-ig lehetett leadni akár személyesen papír alapon kitöltve és elhelyezve a kirakott gyűjtőládákba, akár online kitöltéssel.

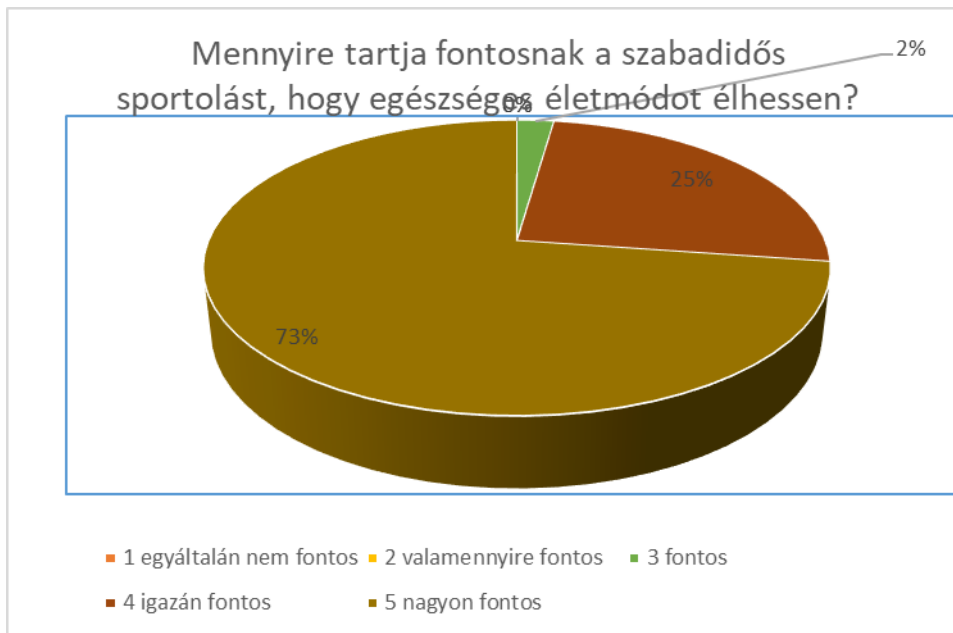

1. sz. ábra

A fenti ábrán látható, hogy a válaszadók majdnem kétharmada 25-64 éves, a 18 – 24 év közötti korosztály válaszai csak 18%-ban vannak jelen a felmérésben, és a 65 év felettiak pedig csak 11%-ban vettek részt a kitöltésben.

A válaszadók 9%-a naponta, 18%-a hetente egyszer, 48%-a hetente több alkalommal, ritkábban 16%, és csupán 7%-a az, aki soha nem sportol.

Kiemelendő, hogy a kitöltők körülbelül 50-50%-ban sportolnak helyben vagy más településen, ennek okaként 60%-ban a „Nincs helyben olyan sportolási lehetőség, amit szívesen csinálnék” választ jelölték meg.

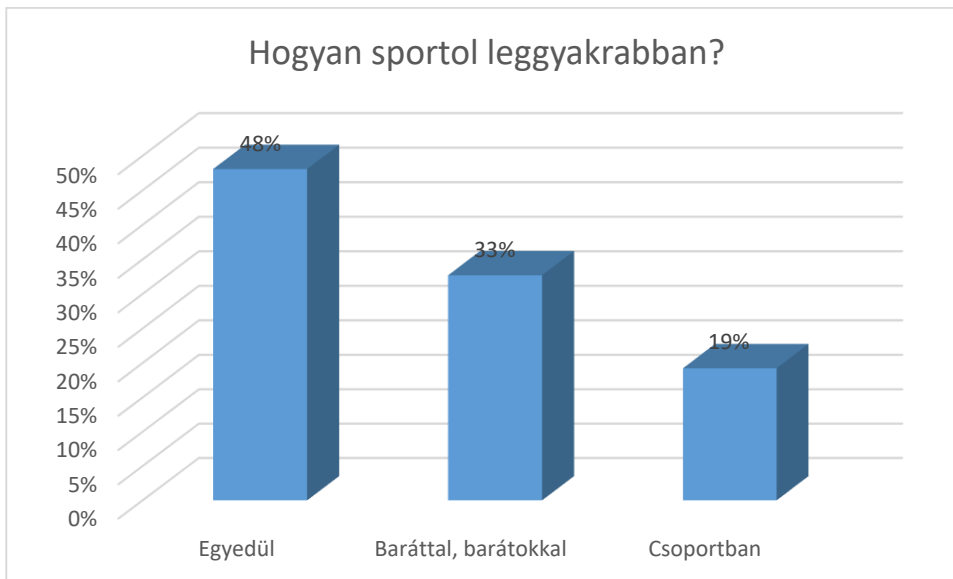

2. sz. ábra

A válaszadók 73%-a nagyon fontosnak tartja a szabadidős sportolást az egészséges életmód elérésében.

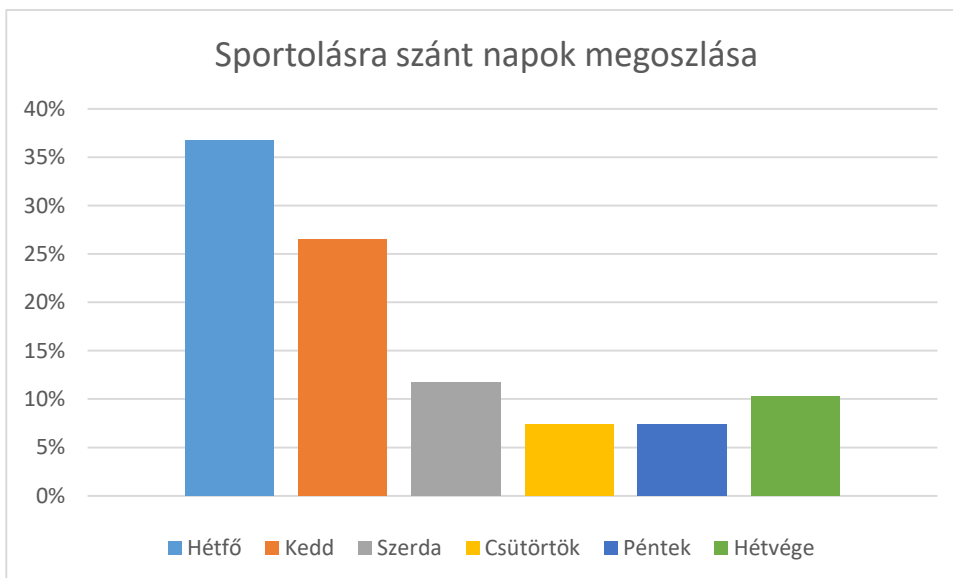
Városunkban a – válaszok alapján – a legnépszerűbb sport a kondi-fitness, a futás, a labdarúgás valamint az úszás.

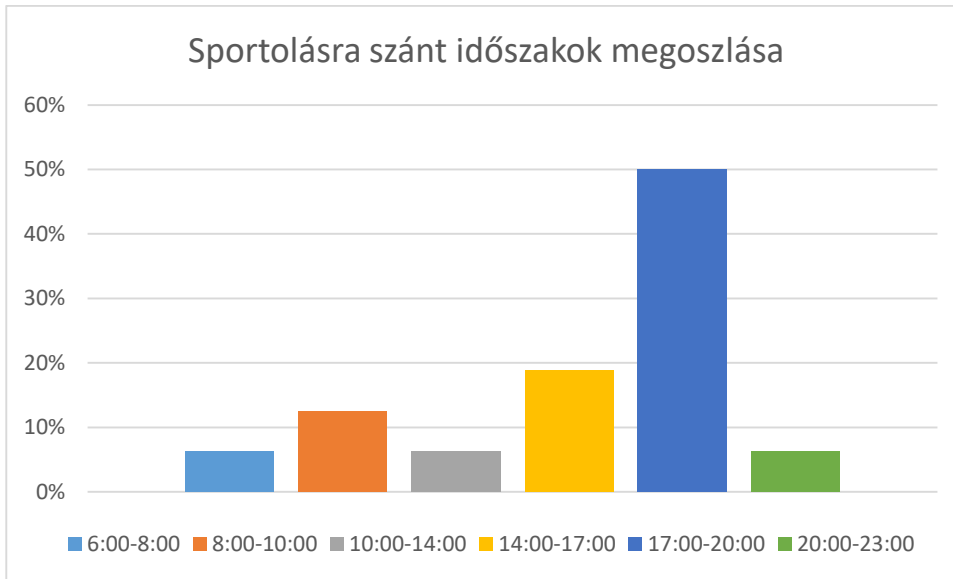
A statisztika szerint a kitöltők majdnem fele szívesebben sportol egyedül, mint csoportban, 52% pedig inkább baráttal, barátokkal valamint csoportban szeret szabadidős tevékenységet végezni. A válaszadók 81%-a nem tagja egyesületnek vagy sportszervezetnek.

3. sz. ábra

A 4. számú ábra mutatja, hogy a válaszadók mely napokon, illetve milyen időszakokban sportol(nán)nak szívesen. A grafikonokról könnyen kiolvasható, hogy válaszadók a hétköznapi sportolást részesítik előnyben, azon belül is a munkaidő utáni, azaz 17:00 – 20:00 óra közti időszakot preferálják.

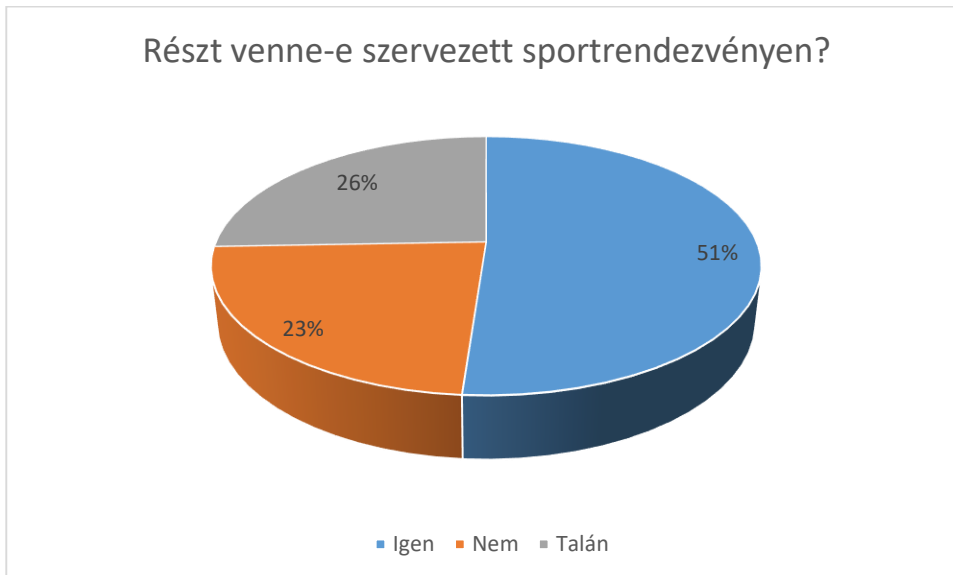

4. sz. ábra

A kérdőívet kitöltők 82%-a szükségesnek tart olyan, a városban megvalósuló fejlesztést, hogy minél többen mozoghassanak, sportolhassanak közterületen. A válaszadók örülnének egy futópálya, egy kosárlabda pálya kialakításának, valamint többen a ping-pong asztal felállítását is javaslatként fogalmzták meg.

A válaszadók többsége szívesen részt venne szervezett sportrendezvényen például gyalog-, illetve kerékpártúrán valamint futóversenyen.

5. sz. ábra

11. SPORTKONCEPCIÓ INTÉZKEDÉSI TERV

Sorszám	Az intézkedés leírása	Határidő	Felelős
1.	A sportinfrastruktúra prioritások mentén való fejlesztése	folyamatos	Település Ellátó és Szolgáltató Szervezet, Humán ügyek Bizottsága (HÜB)
2.	Sportegyesületek adatfelmérések lefolytatása, elemzése, értékelése, sportegyesületi adatbázis frissítése	folyamatos	HÜB, Berhidai Közös Önkormányzati Hivatal (Hivatal)
3.	Iskolai diáksport egyesületek helyzetének felmérése, segítése	folyamatos	Hivatal
4.	Sportkonceptió felülvizsgálata, intézkedési terv értékelése, javaslat a módosításra	folyamatos, 2025. január 31.	Hivatal
5.	Kiemelkedő sportteljesítmény elismerése – sportolói fogadás megrendezése		Képviselő-testület
6.	Sportegyesületek pályázat útján való támogatása	minden év február 15.	Hivatal
7.	A szervezett formában működő felnőtt szabadidősport részére a sportlétesítmények kedvezményes áron való biztosítása	folyamatos	Intézményvezetők

